Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	Ontwerp-regionale agenda en conceptbegroting Groene Metropoolregio 2025-2028
Portefeuillehouder	P.T.A.M. Kalfs
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-892672

Beslispunten

1. De zienswijze op de ontwerp-regionale agenda en de conceptbegroting 2025 – 2028 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vast te stellen.
2. De structurele financiële gevolgen van de ontwerpbegroting, te weten €19.250 mee te nemen bij de behandeling van de programmabegroting 2025.
3. De inwonersbijdrage aan The Economic Board (TEB) voor het jaar 2025 te verhogen naar € 1,04.

Inleiding

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) is, als opvolger van het gemeenschappelijk orgaan Regio Arnhem-Nijmegen, op 1 januari 2021 van start gegaan. De GMR is een samenwerkingsverband van zeventien gemeenten. De regio is een van de vijf metropoolregio's van het land.
Dit is de derde regionale agenda van de GMR. De eerste agenda ging over 2022, de tweede over 2023-2024. Deze derde agenda gaat over vier jaar: 2025-2028.
De agenda borduurt voort op de vijf opgaven uit de eerdere regionale agenda's: verbonden regio, productieve regio, circulaire regio, ontspannen regio en groene groeiregio. Door te werken aan deze opgaven streeft de GMR na om de groei van wonen, werken en mobiliteit zo te realiseren dat er een balans wordt gevonden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit.
De begroting 2025-2028 van de GMR stelt een verhoging van de inwonerbijdrage voor van € 8,55 naar € 9,01 voor 2025. In totaal betekent dit een bijdrage van € 475.787 voor de gemeente Lingewaard in 2025, een stijging van € 19.250,- ten opzichte van 2024.

Beoogd effect

De concept-regionale agenda 2025 - 2028 geeft inhoud aan de versterkte regionale samenwerking en regionale ambitie. De agenda maakt concreet wat de regio de komende jaren wil doen in samenwerking met elkaar en met de partners. Met dit besluit wordt invulling gegeven aan de mogelijkheid een reactie in te dienen op de concept regionale agenda en de ontwerpbegroting.

Argumenten

1.1 De gemeentelijke ambities van Lingewaard kunnen we vertalen naar de regionale agenda.
Voor elke gemeente in de regio geldt dat opgaven alleen in samenhang aangepakt kunnen worden. Goede ontsluiting en voorzieningen zijn immers voorwaarden voor woningbouw. Stikstof houdt geen rekening met gemeentelijke of regionale grenzen. Alleen samen met de ons omliggende gemeenten kunnen we deze problematiek aanpakken. Met de introductie van de integratie tafel krijgen we als gemeente nog meer handvatten om onze lokale opgaven op regionaal niveau aan te pakken.

1.2 De begroting wordt conform reglement voorgelegd voor zienswijzen aan de raad.
Met het proces van de regionale agenda is aansluiting gezocht bij het proces van de vaststelling van de begroting 2025-2028 van de Groene Metropoolregio. Conform de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zendt een gemeenschappelijke regeling vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de

raden van de deelnemende gemeenten. Onder deze kaders worden verstaan de veranderingen op hoofdlijnen die afwijken van eerder gestelde beleids-, uitvoerings- of financiële kaders.

1.3 De regionale agenda 2025 – 2028 geeft richting aan de samenwerking.
De agenda is ons vertrekpunt in de samenwerking met provincie, rijk en Europa. Met de nu voorgestelde financiële inzet kan de samenwerking er in slagen partners te overtuigen de samenwerking te verstevigen en langjarig te investeren in de Groene Metropoolregio. Ook biedt de agenda een uitgangspunt voor samenwerking met onze private en maatschappelijke partners.

2.1 Om de agenda uit te kunnen voeren is extra dekking nodig.
Door het in de begroting op te nemen leggen we deze middelen op de juiste manier vast.

2.2 De gehanteerde indexatie is conform de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2024
De GMR hanteert een indexatie van 6,54%, conform de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2024 (BRN, zie bijlage 6).
We verzoeken de GMR als uitgangspunt voor de indexatie voor 2025 exact aan te sluiten bij de loon-prijsontwikkelingen die gemeenten via het accres gecompenseerd krijgen. Op basis van de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Plan Bureau (CPB) komt dit voor 2025 neer op 4,18%. Indien de GMR een indexering van 4,18% berekend, betekent dit een verhoging van de inwonerbijdrage met ca € 0,36 per inwoner i.p.v. € 0,46 per inwoner. Dit betekent een structurele verhoging van € 17.000 i.p.v. een verhoging van € 21.700.

3.1 De bijdrage aan TEB is voor de eerste maal geïndexeerd.
Op 10 december 2020 heeft uw raad besloten in te stemmen met het continueren van de bijdrage van €1,- per inwoner, voor een tweede periode van 5 jaar van 2021 t/m 2025, ten behoeve van de voortzetting van The Economic Board. In deze begroting is de bijdrage aan TEB voor de eerste maal geïndexeerd. Gezien de huidige inflatie wijken we in dit voorstel hiervan af.

Kanttekeningen

1.1 De komende tijd moet de nadruk komen te liggen op concrete resultaten.
De agenda laat zien dat we als regio in een nieuwe fase komen van de verstedelijking. Waar we de afgelopen jaren vooral gekeken hebben naar onze gezamenlijke koers “waar willen we heen”, is het nu zaak de aandacht te verleggen naar de uitvoering, “wat gaan we daarvoor doen”. Tijd om meters te maken.

Financiën

De ontwerpbegroting 2025-2028 geeft, naast de kosten voor het regiobureau, inzicht in de netto inwonerbijdrage voor de vijf opgaven. De concept-regionale agenda 2025 - 2028 vormt de inhoudelijke onderbouwing voor de bijdrage per opgave. De inwonerbijdrage 2025 is opgebouwd uit de bijdrage voor het regiobureau (€ 2,77) en bijdragen voor de vijf inhoudelijke opgaven (gezamenlijk € 6,24).
De inwonerbijdrage voor het regiobureau en de vijf opgaven zijn hiermee respectievelijk € 0,06 en € 0,40 gestegen ten opzichte van 2024. De oorzaken hiervan zijn onder andere de inflatie en stijging van de cao-lonen. Elke opgave heeft kritisch gekeken naar mogelijkheden om de stijging van de inwonerbijdrage zo veel mogelijk te beperken. De uiteindelijke oplading van de agenda werd bepaald door het Bestuurlijk Platform van de betreffende opgave, zoals in de kaderbrief aangegeven (zie bijlage 8).
De onzekerheid rondom cofinanciering beïnvloedt de hoogte van de inwonerbijdrage. Door het veranderende politieke landschap is de GMR voorzichtig met het opnemen van gelden van derden, zoals Rijk en provincie. Voor RES- en Woondeal-gelden kan een uitzondering gemaakt worden op het voorzichtigheidsprincipe, omdat deze gelden meerjarig zijn toegekend.
De bijdrage aan The Economic Board bedraagt € 1,04 per inwoner. Deze kosten zijn niet opgenomen in onderstaande tabel.
Overzicht kosten GMR 2025:

Bijdrage per inwoner	2024	2025

Regiobureau	**2,71**	**€ 2,77**
Verbonden regio	€ 1,58	€ 1,59
Productieve regio	€ 1,05	€ 0,92
Circulaire regio	€ 1,56	€ 1,63
Ontspannen regio	€ 0,66	€ 0,92
Groene groeiregio	€ 0,99	€ 1,18
Subtotaal	**€ 5,84**	**€ 6,24**
Totaal	**€ 8,55**	**€ 9,01**

De totale kosten voor de gemeente Lingewaard komen neer op € 475.787,-. Gebaseerd op inwoneraantal per 1-1-2024 van 47.342. Dit is in totaal € 19.250,- meer dan in 2024.
Deze kosten bestaan uit:
-Kosten regiobureau € 2,77 * 47.342 = € 131.137,-
-Kosten The Economic Board: € 1,04 * 47.342 - € 49.235,-
-Kosten opgaven: in totaal € 6,24 per inwoner = € 295.414,-

Communicatie en participatie

Uitgebreide communicatie over de regionale agenda 2025-2028 vindt plaats door het Regiobureau wanneer het algemeen bestuur op 11 september 2024 de regionale agenda 2025-2028 definitief heeft vastgesteld.

Voortgang

Na de zienswijzeprocedure wordt de regionale agenda 2025-2028 inclusief begroting 2025-2028 op 11 september 2024 vastgesteld door het algemeen bestuur. Vóór dat moment ontvangen de gemeenteraden de op te stellen zienswijzennotitie. Zeventien gemeenten worden vervolgens uitgenodigd op de vijf opgaven in te tekenen voor een periode van vier jaar.

Duurzaamheid

De Groene Metropoolregio heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. De opgave Circulaire Regio zorgt voor een flinke impuls aan de duurzaamheidsopgave voor de regio en voor Lingewaard.

Bijlagen

1. Raadsbesluit
2. Zienswijze ontwerp-regionale agenda 2025-2028 en conceptbegroting 2025-2028
3. Position paper gemeente Lingewaard
4. Aanbiedingsbrief ontwerp-regionale agenda 2025-2028 en conceptbegroting 2025-2028
5. Ontwerp-regionale agenda 2025-2028 en conceptbegroting 2025-2028
6. Begrotingsrichtlijn Regio Nijmegen
7. BRN 2025
8. Brief aan gemeenten en raden inzake financiële uitgangspunten 2025

Bemmel, 21 mei 2024

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. I.P. van der Valk	dr. P.T.A.M. Kalfs